

**51. Konferencja muzykologiczna ZKP „Muzyka i ekspresja”
Akademia Muzyczna w Katowicach, 13-15 października 2022**

Czwartek 13.10

9.40 Aula im. Bolesława Szabelskiego – Otwarcie Konferencji

Słowo Rektora Akademii Muzycznej w Katowicach, prof. Władysława Szymańskiego

Słowo Prezesa Związku Kompozytorów Polskich, dra Mieczysława Kominka

Wręczenie nagród im. ks. prof. Hieronima Feichta

10.00-11.00 Aula im. Bolesława Szabelskiego – Wykład plenarny

Karol Berger (Stanford University): Mahler i odwołanie Dziewiątej Symfonii

Prowadzenie: Marcin Trzęsiok

11.00-11.30 Przerwa

11.30-13.00 – Sesje równoległe

Aula im. Bolesława Szabelskiego

MUZYKA DAWNA I POLSKA

prowadzenie: Teresa Malecka

Remigiusz Pośpiech (Uniwersytet Wrocławski): Radość w muzyce sakralnej

Rafał Ciesielski (Uniwersytet Jagielloński): Karola Kurpińskiego pojmowanie expressyi muzycznej

Stanisław Dąbek (Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina): „Znak affektu” i „portamento” w tekście muzycznym *Litanii Ostrobramskich* Stanisława Moniuszki

Sala audiowizualna

KULTUROWY WYMIAR EMOCJI

prowadzenie: Sławomira Żerańska-Kominek

Bożena Lewandowska (Uniwersytet Jagielloński): Kulturowy wymiar emocji w muzyce

Bożena Muszkalska (Uniwersytet Wrocławski): Radość wyrażana dźwiękiem. Miejsce muzyki w doświadczeniu religijnym chasydów

Paweł Siechowicz (Uniwersytet Warszawski): Ekspresja jako opis, niewysłowienie, poznanie, dawanie głosu i odpowiedź. Lawrence’a Kramera próby zatarcia różnicy między ekspresją i prawdą

13.00-14.00 Obiad

14.00-14.25

Aula im. Bolesława Szabelskiego

Daniel Cichy (Polskie Wydawnictwo Muzyczne): Prezentacja serii wydawniczej "Biblioteka Res Facta Nova"

14.30-16.00 Sesje równoległe

Aula im. Bolesława Szabelskiego

UJĘCIA NATURALISTYCZNE I KOGNITYWISTYCZNE

prowadzenie: Krzysztof Guczalski

Piotr Podlipniak (Uniwersytet Adama Mickiewicza): O biologicznej podstawie ekspresyjności muzyki. Muzycznie specyficzny mechanizm czy epifenomen poznania słuchowego?

Violetta Kostka (Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku): Mieszanki kognitywne w interpretacjach muzyki

Krzysztof Szwałgiel (-): Ekspresja w torze percepcyjnym muzyki

Sala audiowizualna

STUDIA PRZYPADKÓW: XX WIEK

prowadzenie: Beata Bolesławska-Lewandowska

Karol Furtak (Katolicki Uniwersytet Lubelski): *II Koncert fortepianowy* Wojciecha Kilara – znaczenie inspiracji dla ekspresji dzieła

Agnieszka Nowok-Zych (Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach):

Kwestia poczucia humoru? Słodko-gorzki smak *Starych listów* op. 77 Mieczysława Wajnberga

Szymon Borys (Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach): Ekspresja w formie aforystycznej. Casus twórczości Györgya Kurtága

16.00-16.30 Przerwa

16.30-18.00 Sesje równoległe

Aula im. Bolesława Szabelskiego

ASPEKTY ZMYSŁOWE I WYKONAWCZE

prowadzenie: Agnieszka Draus

Marcin Strzelecki (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie): Ekstaza i mdłości – o zapomnianej roli zmysłowego oddziaływania muzyki

Karolina Kolinek-Siechowicz (Uniwersytet Warszawski): Płakać z Josquinem. Ekspresja w świetle przemian wykonawstwa historycznego

Sala audiowizualna

DOŚWIADCZENIE PIERWSZOOSOBOWE

prowadzenie: Violetta Przech

Krzysztof Bilica: Selfie z ekspresją muzyczną w tle. Próba heurystyki

Wiesław Cienciąła (UŚ): Muzyczne / kompozytorskie inspiracje liczbą (i nie tylko)

Dominik Puk (AM Kraków): Przekroczyć aksjomat wewnętrzności i zewnętrzności ekspresji w muzyce – o geście muzycznym myśli kilka

Piątek 14.10

9.30-10.30 **Aula im. Bolesława Szabelskiego** – Wykład plenarny:

Krzysztof Gucałski (Uniwersytet Jagielloński): Czym, w gruncie rzeczy, jest ekspresja w muzyce?

Prowadzenie: Anna Chęćka

10.30-11.00 Przerwa

11.00-12.00 Sesje równoległe

Aula im. Bolesława Szabelskiego

KONTEKSTY KULTUROWE I FILOZOFICZNE

prowadzenie: Bożena Muszkalska

Sławomira Żerańska-Kominek (Uniwersytet Warszawski): „Płacz” słowika. Ekspresja, emocja, znaczenie

Izabela Zymer (ZKP, POLMIC): Udział Zofii Lissy w próbach definiowania formalizmu i realizmu w muzyce w latach 40. i 50. XX wieku. Wykorzystanie kategorii ekspresji muzycznej (wyrazu) do tworzenia schematów podziału

Sala audiowizualna

STUDIA PRZYPADKÓW: XX WIEK

prowadzenie: Violetta Kostka

Magdalena Stochniol (Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach): O różnych poziomach istnienia ekspresji w muzyce Andrzeja Krzanowskiego

Barbara Literska (Uniwersytet Zielonogórski): O ekspresji w *Ekspresjach* Tadeusza Bairda

12.00-12.30 Przerwa

12.30-14.00 Sesje równoległe

Aula im. Bolesława Szabelskiego

KOMPOZYTORZY KRAKOWSCY

prowadzenie: Iwona Lindstedt

Małgorzata Janicka-Słysz (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie):

W nurcie muzyki wyrazistej. Teoria i praktyka „pojetyczna”

Agnieszka Draus (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie):

Wyrazistość (retoryka), aluzyjność (retoryka symboliczna), sugestia (symbolika),

domniemanie (symbolika abstrakcyjna) – o sile ekspresji w muzyce Józefa Rychlika

Teresa Malecka (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie): Między ekspresją immanentną a skontekstualizowaną. Zbigniewa Bujarskiego *Pawana dla Oddalonej* w centrum łańcucha inspiracyjnego

Sala audiowizualna

UJĘCIA HISTORYCZNO-SOCJOLOGICZNE

prowadzenie: Remigiusz Pośpiech

Michał Bruliński (Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Uniwersytet Warszawski):

Spoleczne możliwości pianistycznej ekspresji kobiet na ziemiach polskich w 1. poł. XIX wieku

Maria Agnieszka Kozan (Uniwersytet Wrocławski): Rola wykonawstwa muzycznego i recepcja estetyczna kultury muzycznej w dziejach miasta Ostrowa Wielkopolskiego na przełomie XIX i XX wieku

Marianna Kowal, Monika Woźniak (Uniwersytet Adama Mickiewicza): Elementy uniwersalnej ekspresji emocjonalnej w retoryce muzycznej europejskiej muzyki XVII i XVIII wieku

14.00-15.00 Obiad

15.00-16.15 **Aula im. Bolesława Szabelskiego**

DYSKUSJA PANELOWA

Peter Kivy: między kognitywizmem emocjonalnym a ekspresywnością muzyki

Uczestnicy: Małgorzata A. Szyszkowska (Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina), Anna Chęcka (Uniwersytet Gdański), Jan Czarnecki (Universität zu Köln), Iwona Młodziak (-)

16.15-16.30 Przerwa

16.30-18.00 Sesje równoległe

Aula im. Bolesława Szabelskiego

KOMPOZYTORKI POLSKIE

prowadzenie: Małgorzata Janicka-Słysz

Ewa Wójtowicz (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie): Struktura ekspresji w *Koncertie na 89 instrumentów „Anekumena”* Barbary Buczek

Violetta Przech (Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy): Środki wyrazu w kompozycjach wokально-instrumentalnych Bettiny Skrzypczak

Anna Nowak (Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy): *Emotio i ratio* – dwa aspekty twórczości kompozytorskiej Hanny Kulenty

Sala audiowizualna

PREROMANTYZM I ROMANTYZM

prowadzenie: Barbara Literska

Małgorzata Lisecka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika): Ekspresja we włoskim i francuskim aktorstwie operowym drugiej połowy XVIII wieku na podstawie współczesnych źródeł encyklopedycznych

Ryszard Daniel Goliańek (Uniwersytet Adama Mickiewicza): Afekt, wyraz, narracja.

Interpretacja muzyki z kręgu *Empfindsamkeit*

Stanisław Kosz (-): „Harfa eolska” Chopina?

Sobota 15.10

9.00-10.30 Sesje równoległe

Aula im. Bolesława Szabelskiego

PIEŚNI

prowadzenie: Małgorzata Szyszkowska

Joanna Schiller-Rydzewska (Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku): *In Danzig* Josepha Eichendorffa – ekspresja słowa w czterech muzycznych odsłonach

Ilona Iwańska (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie): Na tropie odwiecznych tajemnic. Alexandra Zemlinsky'ego *Sześć pieśni* op. 13 do słów Maurice'a Maeterlincka

Maria Wilczek-Krupa (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie): „Wyśpiewać nastrój”. Zygmunta Koniecznego i Ewy Demarczyk w wiewiórce poezji polskiej: *Grande valse brillante*

Sala audiowizualna

PRZESTRZEŃ I SZTUKI PLASTYCZNE

prowadzenie: Paweł Siechowicz

Karolina Dąbek (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie): Ekspresja przestrzeni

Mariusz Urban (Uniwersytet Adama Mickiewicza): *Transkrypcja plastyczna* jako alternatywny sposób badania ekspresji utworu muzycznego – potencjał i granice metody

Urszula Świątek (Uniwersytet Warszawski): Wirtualna ekspresja średniowiecza poprzez muzykę

10.30-10.45 Przerwa

10.45-12.15 Sesje równoległe

Aula im. Bolesława Szabelskiego

ASPEKTY PERFORMATYWNE

prowadzenie: Magdalena Stochniol

Dominika Peszko (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie):

Przeżywać czy wywoływać? Kreacja ekspresji w wykonaniu *Vingt Regards sur l'Enfant-Jésus* Oliviera Messiaena

Katarzyna Kuryłek (-): Rozszerzone techniki wokalne jako przejaw różnorodności środków ekspresji w muzyce XX wieku

Bartłomiej Barwinek (Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach): O ekspresji w muzyce fortepianowej Josefa Matthiasa Hauera na przykładzie *Klavierstücke* (według Hölderlina) op. 25

Sala audiowizualna

POGRANICZA POPULARNE

prowadzenie: Rafał Ciesielski

Jakub Kopaniecki (Uniwersytet Wrocławski): Ekspresja sceniczna a performans miejsca w lokalnej scenie muzycznej – przykład Wrocławia

Michał Tomczak (Uniwersytet Warszawski): Trzeci nurt – naturalna emocjonalność wobec intelektualnej awangardy. Ekspresyjność utworów trzecionurtowych w twórczości kompozytorów polskich II połowy XX wieku

Joanna Kwapien (Uniwersytet Wrocławski): Ekspresje emocji w teatrze japońskim

Takarazuka